

prima instanță: Judecătoria Ciocana mun. Chișinău – S.Daguța
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M.Guzun, A.Nogai, V.Brașoveanu

DECIZIE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Stoica Alexandru și Stoica Olga,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Stoica Alexandru,
Stoica Olga împotriva Băncii Comerciale „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca”
Societate pe Acțiuni și Societații Comerciale „Șalim&Co” Societate cu Răspundere
Limitată privind constatarea nulității contractului de ipotecă și acordurilor adiționale,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, prin care s-a
restituit cererea de apel depusă de Stoica Alexandru și Stoica Olga,

c o n s t a t ă

La 24 martie 2015, Stoica Alexandru, Stoica Olga au înaintat cerere de chemare în
judecată împotriva Băncii Comerciale „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca”
Societate pe Acțiuni (în continuare BC „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” SA) și
Societații Comerciale „Șalim&Co” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare
SC „Șalim&Co” SRL) privind constatarea nulității contractului de ipotecă și
acordurilor adiționale (f.d. 3-4).

În motivarea acțiunii au indicat că, BC „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca”
SA, conform contractelor de credit nr. 3207 din 24 august 2009, nr. 3427 din 25 mai
2010 și nr. 3662 din 22 noiembrie 2010 a acordat SC „Șalim&Co” SRL sumele în
mărime de 175 000 lei, 200 000 de dolari SUA și 65 000 de dolari SUA.

Menționează că, pentru asigurarea rambursării creditului, SC „Șalim&Co” SRL a
gajat fonduri circulante conform contractului de gaj nr. 3662 din 22 noiembrie 2010 în

valoare suficientă pentru asigurarea achitării datoriilor, totodată la rugămintea SC „Șalim&Co” SRL reclamantii au semnat formal un contract de ipotecă cu Banca.

Fiind duși în eroare, au ipotecat către BC „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” SA, lotul pomicol cu nr. cadastral xxxxxxxxxx și casa de locuit individuală, cu nr. cadastral xxxxxxxxxx, amplasată pe acest teren, situate în mun. Chișinău, xxx. xxxxxxxx, extravilan, xx „xxxxxxxxxx”, sect. nr. xx, ipotecate conform Contractului de ipotecă nr. 1787 din 24 august 2009 și acordurilor adiționale la acesta nr. 1 și nr. 2, înregistrate cu nr. 1339 la 14 iunie 2010 și cu nr. 3011 din 23 noiembrie 2010. Indică că, toata perioada au locuit în obiectul ipotecat.

Relatează că, n-au fost puși la curent cu soarta achitării creditului, nu au primit nici copie de contracte, sau înregistrări care ar elucida soarta raporturilor între BC „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” SA și SC „Șalim&Co” SRL, însă semnau careva documente conținutul cărora nu li se aducea la curent. La 21 decembrie 2012 au semnat un document cu Banca, dar personal nu au achitat nici un leu în contul stingerii creanțelor, după ce, la fel n-au fost înștiințați despre careva situații sau probleme.

La 03 martie 2015 fiind informați de către executorul judecătoresc, despre numirea pentru 25 martie 2015 a procedurii de transmitere în posesia Băncii a obiectelor ipotecate în baza titlului executoriu emis de Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 24 decembrie 2012, s-au adresat către SC „Șalim&Co” SRL pentru eliberarea copiilor de pe actele semnate anterior unde și au aflat despre problemele apărute cu banca.

Menționează că, BC „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” SA nu a întreprins nici o măsură de încasare a datoriei de la SC „Șalim&Co” SRL care s-a eschivat de la executarea obligațiilor de achitare. Din 2013 până în prezent SC „Șalim&Co” SRL a achitat către BC „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” SA mai mult de 1000000 lei.

Consideră că, au fost duși în eroare de către BC „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” SA și SC „Șalim&Co” SRL la semnarea contractelor de ipoteca și despre consecințele acestora.

Solicită Stoica Alexandru și Stoica Olga, constatarea nulității contractului de ipotecă nr. 1787 din 24 august 2009 și acordurilor adiționale la acesta nr. 1 și nr. 2, înregistrate cu nr. 1339 la 14 iunie 2010 și cu nr. 3011 din 23 noiembrie 2010.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 04 aprilie 2016 cererea de chemare în judecată înaintată de Stoica Alexandru și Stoica Olga împotriva BC „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” SA și SC „Șalim&Co” SRL privind constatarea nulității contractului de ipotecă și acordurilor adiționale s-a respins ca tardivă (f.d. 127-131).

La 22 aprilie 2016, Stoica Alexandru și Stoica Olga prin intermediul avocatului Lupea Georgeta a contestat cu apel nemotivat hotărârea primei instanțe, solicitând

admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 04 aprilie 2016 cu trimiterea pricinii spre judecare în prima instanță (f.d. 133).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Stoica Alexandru și Stoica Olga prin intermediul reprezentantului, avocatul Lupea Georgeta. S-a acordat apelanților termen până la 26 iulie 2016, ora 12.30 pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii achitării taxei de stat.

S-a explicat că în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel va fi restituită (f.d. 137-138).

La 25 iulie 2016, apelanții au depus cerere prin care au solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

În ședința instanței de apel din 26 iulie 2016, Stoica Alexandru, Stoica Olga și avocatul Lupea Georgeta nu s-au prezentat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016, s-au scutit integral de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel apelanții Stoica Alexandru, Stoica Olga. S-a acordat apelanților un termen suplimentar până la 01 septembrie 2016, pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea cererea de apel motivată (f.d.149-151).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 s-a restituit apelul declarat de Stoica Alexandru și Stoica Olga prin intermediul reprezentantului, avocatul Lupea Georgeta, pe motivul neexecutării în termen a indicațiilor date prin încheierea instanței de apel din 26 iulie 2016.

Nefiind de acord cu încheierea menționată, la 18 ianuarie 2017, Stoica Alexandru și Stoica Olga au declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei spre rejudecare în ordine de apel (f.d. 175-176).

În motivarea cererii de recurs Stoica Alexandru și Stoica Olga au invocat că, prin încheierea instanței de apel din 15 noiembrie 2016 au fost lipsiți de dreptul de a examina cauza civilă în ordine de apel.

Menționează că, fiind pensionari sunt limitați de dreptul de a să apăra echitabil cu alții participanți ai procesului.

Reține că, au solicitat termen suplimentar pentru a încheia contract cu alt avocat pentru ale apăra interesele în instanța de judecată, însă instanța de apel a respins cererea de amânare, argumentând că nu s-au folosit cu bună credință de drepturile acordate, cu ce nu sunt de acord.

Conform art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul reține că, în situația în care încheierea recurată a fost pronunțată în lipsa recurentului și/sau reprezentantului său, întru asigurarea unui proces echitabil este necesar a calcula termenul în cauză de la data recepționării încheierii vizate sau de la data la care i-a fost adusă la cunoștință.

Materialele cauzei atestă, că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 15 noiembrie 2016 (f.d. 164-166), fiind expediată în adresa părților prin scrisoare de însoțire a Curții de Apel Chișinău la 28 decembrie 2016 (f.d. 167), recepționată încheierea de către recurenți la 05 ianuarie 2017 (f.d. 177).

Astfel, recursul depus la 18 ianuarie 2016, se consideră a fi declarat în termen (f.d. 175-176).

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Studiind materialele dosarului și argumentele invocate în recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

La caz sunt relevate dispozițiile art.110 CPC, în conformitate cu care termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) CPC, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 CPC și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 al in. (1).

Prin urmare, raportând la caz normele sus-citate, în condițiile în care apelanții Stoica Alexandru și Stoica Olga nu au prezentat apelul motivat în termenul limită acordat de instanța de apel, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului întemeiată.

Din materialele pricinii rezultă că, prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 04 aprilie 2016 cererea de chemare în judecată înaintată de Stoica Alexandru și Stoica Olga împotriva BC „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” SA și SC „Șalim&Co” SRL privind constatarea nulității contractului de ipotecă și acordurilor adiționale s-a respins ca tardivă (f.d. 127-131).

La 22 aprilie 2016, Stoica Alexandru și Stoica Olga prin intermediul avocatului Lupea Georgeta a contestat cu apel nemotivat hotărârea primei instanțe, solicitând

admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 04 aprilie 2016 cu trimiterea pricinii spre judecare în prima instanță, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Din însăși conținutul cererii de apel rezultă că apelanții și-au expus disponibilitatea de a prezenta argumentele apelului printr-o cerere suplimentară după ce vor face cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe (f.d. 133).

Tot, materialele pricinii denotă că hotărârea motivată a Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 04 aprilie 2016 a fost expediată în adresa recurenților la 16 iunie 2016. (f.d. 170)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Stoica Alexandru și Stoica Olga prin intermediul reprezentantului, avocatul Lupea Georgeta. S-a acordat apelanților termen până la 26 iulie 2016, ora 12.30 pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii achitării taxei de stat.

Totodată, s-a explicat că în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel va fi restituită (f.d. 137-138).

La 25 iulie 2016, apelanții au depus cerere prin care au solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

În ședința instanței de apel din 26 iulie 2016, Stoica Alexandru, Stoica Olga și avocatul Lupea Georgeta nu s-au prezentat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016, s-au scutit integral de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel apelanții Stoica Alexandru, Stoica Olga. S-a acordat apelanților un termen suplimentar până la 01 septembrie 2016, pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea cererea de apel motivată (f.d.149-151).

La 15 noiembrie 2016 în ședința de judecată apelanții nu s-au prezentat, însă apelantul Stoica Alexandru a depus la 14 noiembrie 2016, cerere de amânare a ședinței de judecată pentru a încheia contract de asistența juridică cu alt avocat (f.d.161).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 s-a restituit apelul declarat de Stoica Alexandru și Stoica Olga prin intermediul reprezentantului, avocatul Lupea Georgeta, pe motivul neexecutării în termen a indicațiilor date prin încheierea instanței de apel din 26 iulie 2016 (f.d. 164-166).

La emiterea încheierii contestate instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, reținând că apelanții Stoica Alexandru și Stoica Olga nu au lichidat neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016, și anume, nu a prezentat cererea de apel motivată.

Așadar, Curtea de Apel Chișinău justificat a restituit cerere de apel depusă de Stoica Alexandru și Stoica Olga prin intermediul reprezentantului, avocatul Lupea Georgeta pe motiv că nu au înlăturat neajunsurile în termenul limită stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016, Or, apelanții au beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsul și a depune cererea de apel motivată.

La caz, sunt relevante și dispozițiile art. 56 alin. (2), (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, în conformitate cu care, participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligentă și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de Lege.

Reieșind din cele relatate, Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs poartă un caracter declarativ și sunt neîntemeiate.

La caz, CtEDO prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder vs United Kingdom* din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante.

Totodată, Colegiul relevă că soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (Cauza *Van Harn vs Germania* nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurenții Stoica Alexandru și Stoica Olga în cererea de recurs sunt neîntemeiate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Stoica Alexandru și Stoica Olga.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Stoica Alexandru, Stoica Olga împotriva Băncii Comerciale „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” Societate pe

Acțiuni și Societății Comerciale „Șalim&Co” Societate cu Răspundere Limitată
privind constatarea nulității contractului de ipotecă și acordurilor adiționale.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judcători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari